

Pravdivý jednotlivec – pravdivá společnost

Autor: Mgr. Radka Dojčánová

SOU

ROČNÍK

„Síla pravdy nepotřebuje žádnou pomoc, proto není třeba ji hájit násilím, ale jen usilovat, aby se postavila na výsluní, aby ji mohli vidět všichni...“

J. A. Komenský

Hlavní myšlenka

V dnešní době jsme zavaleni informacemi ze všech stran. Je proto potřeba kriticky zkoumat zdroje informací. Je ale také důležitá osobní pravdivost každého z nás, abychom my sami byli pravdivým zdrojem informací pro druhé lidi kolem sebe. Každý z nás máme v tomto směru určitý vliv a je jen na nás, zda ho využijeme k dobrému nebo ho zneužijeme.

Anotace

V této lekci se žáci pomocí diskuse na základě vlastní zkušenosti budou zamýšlet nad tím jak rozlišit pravdu a lež, proč se jako lidé uchylujeme ke lži. Na příkladu příběhu o přepadení budou mít možnost pozorovat, jak se informace předáváním snadno pozmění či překroutí. Při práci s tiskem budou zjišťovat jak rozeznat bulvární a seriózní tisk. Pomocí scének si ujasní některé pojmy spojené s internetem a uvědomí si, jaký vliv mohou média mít.

Cíle lekce

Co bude žák na konci lekce vědět

- Jak poznat, jak rozlišit bulvární a seriózní tisk.
- Jak se liší lež od omylu.

Co žák v lekci prožije/co si uvědomí

- Prožije, jak je snadné překroutit informaci.
- Jak je možné využít či zneužít vliv jednotlivce skrze média.

K jakému jednání lekce zve/vede

- Ke kritickému zkoumání informací, se kterými se setkává.
- Aby byl on sám pro druhé pravdivým zdrojem informací.

1.	2.	3.		4.	5.	6.
Seznámení, úvodní motivace	Pravda a lež	Jedna paní povídala	PŘESTÁVKA	Co píšou v novinách	Jak se vyznám na internetu	Reflexe a závěr
10 min	20 min	15 min		15 min	25 min	5 min

Pomůcky

- dataprojektor a ozvučení
- prezentace
- video Čemu se dá věřit na internetu nebo video Média, která mají budoucnost (dostupné v prezentaci)
- PL Svědectví (1x pro učitele)
- PL Práce s tiskem (1x do každé skupiny po třech žácích)
- PL Jak se vyznám na internetu (rozstříhaný, 6 na listu, do každé čtveřice jeden lístek, při větším počtu žáků okopírovat 2x)
- dva nakopírované články do každé skupiny po třech žácích, jeden z bulváru a jeden ze seriózní tiskoviny
- varianta: různé noviny a časopisy (bulvár, seriózní tiskoviny), 1x do každé skupiny po třech žácích

Vysvětlení piktogramů

Hlavní myšlenka

Prezentace

Společná práce

Anotace

Čas / Minutáž

Práce ve dvojici

Cíl

Pracovní list

Samostatná práce

Pomůcky

Video

Skupinová práce

Další zdroje

Práce ve trojicích

Doplňující informace

Uspořádání třídy do písmene U

Práce třídy kolem stolů

Práce v kruhu

Volný pohyb po třídě

1**Seznámení,
úvodní motivace**

10 min

Postup a metody

1. Pravda nebo lež, diskuse

Pokud se s žáky neznáte, krátce představte sebe, případně také svou organizaci. Na začátku lekce je také vhodné domluvit si základní pravidla, např. kdy je možné začít mluvit apod.

Poté zadejte instrukce:

Všichni si teď promyslete tři věty o sobě. Z toho jedna bude lež a dvě budou pravdivé.

Po krátké odmlce pokračujte:

Nyní prosím, aby přišli dopředu čtyři dobrovolníci. Řeknete své tři věty, je jedno v jakém pořadí. My ostatní budeme hádat a zkoušet odhalit, která z nich není pravdivá. Poznamenejte si na papír, které věty podle vás jsou lež.

Nyní jeden žák po druhém říká své věty, ostatní žáci si mezitím poznamenávají, která věta byla nepravda. Jakmile domluví poslední žák, dobrovolníci budou opět postupně mluvit. Tentokrát pouze zopakují větu, která nebyla pravdivá, a mohou krátce okomentovat proč. Ostatní si kontrolují své tipy.

Ptejte se nejprve dobrovolníků:

- Bylo snadné lhát? Proč ano? Proč ne?

Poté se ptejte žáků:

- Bylo snadné poznat, kdy tvoji spolužáci lžou a kdy říkají pravdu? Proč?

Někdy nemusí být snadné poznat, co je pravdivé a co ne. Dnes se budeme zabývat právě tím, jak pravdu a lež rozlišit.

2**Pravda
a lež**

10 min

2.1 Sdílení vlastních zkušeností (10 min)

Brainstorming

Na úvod této aktivity se můžete ptát:

- Kdo z vás už někdy zalhal?

Přihlaste se společně s žáky a navažte slovy:

Vidím, že všichni máme zkušenost se situací, ve které jsme využili lež. Pojďme nyní chvíli uvažovat, zda se shodneme na tom, co to vlastně lež je a co lež není.

- Co je a co není lež? Podle čeho poznám, zda se jedná o lež?

Nechte žáky odpovídat, povzbuzujte je k uvádění příkladů. Pokud dojdou k zobecnění, jak poznáme lež, můžete jejich reakce zapisovat na tabuli.

Asi máme také všichni zkušenost, že se nám nějaká ta lež nevyplatila. Proč to vlastně děláme? Proč neříkáme stále pravdu? Vždyť by život všech byl jednodušší, kdyby tomu tak bylo.

Navažte otázkami:

- Proč si myslíte, že lidé lžou?
- Jaké mohou být důsledky toho, že lžeme?

Metodická poznámka

V reakcích může zaznít také názor, že se lež někomu vyplatila. Nemusíte to nijak vyvracet, můžete se ale zeptat, zda se někomu někdy podařilo říci pravdu i tam, kde se nám to „nehodilo“.

Varianta

Pokud třídu dobře znáte a víte, že v ní panují dobré vztahy a atmosféra, můžete využít následující variantu. Požádejte žáky, aby vytvořili trojice. Ve trojicích mají následující úkol:

Vyprávějte ostatním o tom, kdy jste v něčem lhali. Můžete mluvit o tom, proč jste lhali, jak to dopadlo, jak jste se při tom cítili.

Po skončení práce v trojicích požádejte žáky o shrnutí podstaty příběhů otázkou:

- Co jsme se z našich příběhů dozvěděli o tom, co je a co není lež a proč vlastně my lidé lžeme?

2.2 Pravda a lež (10 min)

Výklad s prezentací

Shrňte hlavní body z předchozího brainstormingu v prezentaci a případně doplňte o nové informace. Můžete maximálně využít příklady, které zazněly od žáků v předchozí části.

Co je lež?

- Je to nepravdivé tvrzení, které má oklamat druhého.
- Ten, kdo tvrzení použije, ví, že není pravdivé.

Proč lidé lžou?

- Chtějí získat nějakou výhodu.
- Chtějí se vyhnout trestu.
- Chtějí se chránit/mají strach.
- Chtějí manipulovat druhé.
- Chtějí upoutat pozornost druhých.
- Je to zvyk (zlozvyk), je to pohodlnější než říkat pravdu.
- Malé děti (5-7let) lžou, protože nedokáží odlišit pravdu a skutečnost.

Typy lží/nelží

- Omyl není lež, ale pozor – někdy se lidé na omyl vymlouvají.
- Tzv. milosrdná lež – lžeme proto, abychom pravdou neublížili.
- Lhání dítěti nebo zjednodušení – vysvětlujeme jevy, které by ve své pravdivé podobě mohly ublížit nebo byly příliš nepochopitelné.

Metodická poznámka

Žáci mohou mylně považovat za lež například to, že někdo prezentuje odlišný názor, než mají oni, nebo to, že se někdo mýlí. Je důležité tedy vyjasnit, že lež je záměrné uvedení druhého člověka v omyl.

V prezentaci najdete Komenského citát k diskusi. Po jeho přečtení navažte otázkami:

- Jak citátu rozumíte?
- V čem je pro vás inspirativní?

„Síla pravdy nepotřebuje žádnou pomoc, proto není třeba ji hájit násilím, ale jen usilovat, aby se postavila na výsluní, aby ji mohli vidět všichni...“

J. A. Komenský

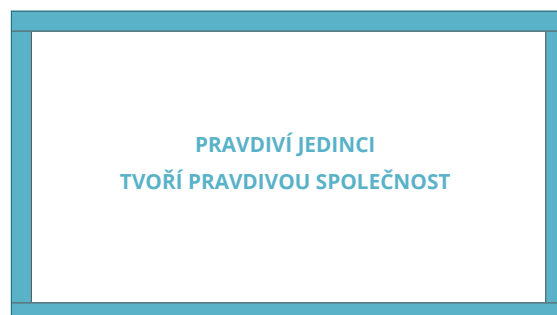
Můžete žákům nabídnout následující analogii:

V citátu Komenského je slyšet velká důvěra v pravdu a v její sílu. S pravdou a lží je to jako se světlem a tmou. Někdy se příliš unavíme tím, že bojujeme s tmou, ale možná by bylo lepším řešením rozsvítit. Stejně tak není možná cesta bojovat s každou lží, ale stojí za to být sám pravdivý a šířit pravdu.

Heslo z prezentace okomentujte slovy:

Pro společné soužití je nezbytná osobní pravdivost každého z nás. Každý musíme začít sám u sebe - být pravdivý a chovat se pravdivě.

Pokud budu žít ve lži, nemohu si budovat opravdové vztahy s lidmi, protože se i já budu neustále obávat, že mne ostatní podvádějí, obelhávají.

3

Jedna paní
povídala

15 min

3. Jedna paní povídala (15 min)

Práce s příběhem, diskuse

V této části naší lekce si ukážeme, jak snadno může vzniknout omyl. Určitě jste se s podobnou situací už ve svém životě setkali, možná jste někomu něco vypravovali, pak stejný příběh sděloval dotyčný a vy jste najednou zjistili, že už to není přesně tak, jak jste to předtím řekli vy jemu.

Prosím, zda by se teď mezi vámi našli 4 dobrovolníci, kteří budou mít za úkol nám převyprávět krátký příběh. První z vás může zůstat ve třídě, tři odejdou za dveře. Buďte připraveni, budu vás postupně zvat zpět do třídy. Vy, kteří nebudete vypravovat, máte za úkol pozorně poslouchat, jak se vyprávěný příběh proměňuje. Dělejte si v průběhu poznámky, snažte se zachytit rozdíly v jednotlivých verzích příběhu.

Vyzvěte 4 přihlášené dobrovolníky (jiné než v úvodní aktivitě), aby přišli dopředu. Tři z nich odejdou za dveře, ve třídě zůstane pouze jeden.

Tomu přečtete krátkou výpověď svědka přepadení obchodu – viz

PL Svědectví.

Po přečtení příběhu pozvěte prvního žáka, který odešel za dveře. První dobrovolník nyní vypráví příběh, který slyšel. Ostatní si dělají poznámky. První dobrovolník se vrátí do lavice a nyní vypráví příběh druhý dobrovolník třetímu, kterého pozvete do třídy. Tak se to opakuje i v případě čtvrtého žáka, který vypráví naposledy příběh již před celou třídou.

Po skončení posledního příběhu přijdou na řadu pozorovatelé, kteří srovnávají, jak se reprodukována svědectví vzájemně lišila a jak se nakonec první příběh lišil od posledního.

Pro přímé účastníky aktivity mějte také připravené otázky:

- Jaké pro vás bylo snažit se zapamatovat si příběh a pak ho vyprávět? Co na tom bylo těžké?

Třídě pak položte tyto otázky:

- V čem se lišil první a poslední příběh?
- Byly tyto odlišnosti zásadní?
- Jak k těmto odlišnostem došlo?

V této aktivitě jsme si názorně ukázali, jak snadné je změnit pravdivé informace. Přitom vypravěči nechťeli pravdu měnit, ale příběh obsahoval tolik podrobných informací, které nebylo možné udržet v paměti přesně. Ostatní již byli závislí na paměti předchozích vypravěčů. Podobnou situaci, jakou jsme si tady nyní sehráli, můžeme zažívat téměř každodenně. I my se snadno můžeme setkat s překroucenou informací. Pro hledání pravdivých informací je proto nutné hledat důvěryhodné zdroje.

Metodická poznámka

Pokud se nikdo nepřihlásí dobrovolně, vyberte jako vypravěče ty žáky, kteří jsou schopni si vyprávění zapamatovat a kteří se nebojí vystoupit před třídou.

4. Co píšou v novinách (15 min)

Práce s textem, diskuse

Na tuto aktivitu rozdejte žákům do trojice jeden vybraný okopírovaný článek z bulvárního a jeden ze seriózního časopisu či novin. Pro kvalitu a přesnost komparace zdrojů (bulvár x seriózní médium) je vhodné, aby se oba texty týkaly stejné těžé události, aby samotný obsah článku již neovlivňoval jeho zpracování. Do každé skupiny rozdejte jeden **PL Práce s tiskem**.

Vaším úkolem je nyní pročíst ve skupině oba články a vyplnit k nim pracovní list *Práce s tiskem*. Soustředíme se na rozdíly mezi těmito články. Zkuste také zjistit, který z článků jsem okopírovala ze seriózních novin a který je z bulváru.

BULVÁRNÍ TISK	SERIÓZNÍ TISK
<p>1. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>2. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>3. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>4. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>5. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p>	<p>1. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>2. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>3. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>4. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>5. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p>
<p>6. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>7. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>8. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>9. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>10. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p>	<p>6. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>7. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>8. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>9. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p> <p>10. Jak se vyvíjí česká ekonomika v posledních letech?</p>

Varianta

Pokud můžete aktivitě věnovat více času, mohou si žáci články sami vybrat z donesených časopisů a novin. Pak je potřeba před diskusí nad pracovním listem ještě představit stručně zbytek třídy obsah článku.

Po skupinové práci se žáků ptejte, k jakým rozdílům po čtení obou textů došli. Věnujte se zejména závěrům, které si napsali na konci pracovního listu. Pokud to budete považovat po diskuzi za podstatné, ještě jednou shrňte, jaké prostředky používá bulvár.

Metodická poznámka

Řešení - znaky bulváru: Slovem bulvár můžeme označit neseriózní, neověřený, zkrátka pokleslý tisk novin, které byly určeny pro málo vzdělané čtenáře. Bulvární tisk zveřejňuje neověřené, nebo dokonce i lživé informace, hlavním motivem pro jeho činnost je zisk. Bulvár působí na emoce, chce šokovat, častá témata jsou sex, zločin, celebrity, sport. Typickým znakem je velká barevnost, výrazné titulky, titulek neodpovídá obsahu článku. Čtenář zde může narazit také na vulgarismy, jazyk je jednoduchý, někdy jsou to jakési výkřiky. Mnohé články jsou smyšlené nebo uměle vytvořené, fotografie jsou upravené. Příkladem bulvárního tisku u nás jsou Blesk, Aha a další. Podobné znaky jako bulvární tisk vykazují i ostatní bulvární média.

Znaky seriózního zdroje: Drží se faktů, nevyvolává ve čtenáři cíleně emoce - usiluje o emoční neutralitu, objektivitu, uvádí informace v kontextu, používá ověřené a odborné zdroje informací a analyzuje je. Bohužel v poslední době dochází k bulvarizaci seriózního tisku. Příkladem seriózního tisku mohou být Hospodářské noviny, Deník N. Z jiných médií Český rozhlas a Česká televize.

5.1 Babička a internet (25 min)

Dramatizace

Nyní jsme pracovali s tiskem, teď se podíváme na další důležitý zdroj informací, kterým je internet. Přihlaste se všichni, kdo používáte internet každý den? Kdo z vás několikrát denně?

Pravděpodobně se přihlásí většina žáků, můžete se přihlásit také a pokračujte slovy:

4

Co píšou
v novinách

15 min

5

Jak se vyznám
na internetu

25 min

Je vidět, že internet je běžnou součástí vašeho života. Možná se vám ale už někdy stalo, že si třeba vaše babička s něčím na internetu nevěděla rady. Vaším úkolem je teď zahrát scénku, kdy prarodičům nebo mladším sourozencům vysvětlujete některý pojem z virtuálního světa. Komu budete vysvětlovat, je na vás. Co budete vysvětlovat, máte uvedené na lístku, který si vylosujete. Vytvořte si skupiny po čtyřech, skupina, která bude kompletní, může poslat zástupce na vylosování.

Rozdělte si role a pusťte se do přípravy. Je potřeba, aby se do scénky zapojil každý člen vaší skupiny. Těším se na vaše scénky.

Po nácviku nechte jednotlivé skupiny předvést jejich scénku. Udržujte rychlé tempo střídání. Každé oceňte a společně zatleskejte.

Metodická poznámka

Zde se může stát, že o internetu budou žáci vědět mnohem více než učitel. Nebojte se toho, směle přiznejte, že jste se dozvěděli nové skutečnosti.

Pravdivý jedinec	Pravdivá společnost
<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je blogger?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může blogger využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>	<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je prankster?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může prankster využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>
<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je youtuber?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může youtuber využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>	<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je influencer?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může influencer využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>
<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je streamer?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může streamer využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>	<p>Zahřejte scénku, ve které vysvětlíte babičce/babičce nebo mladšímu sourozenci:</p> <p>Kdo je let's player?</p> <p>Uvažte ve svém opadání: jak může let's player využít či zneužít svůj vliv na internetu svého vlivu.</p>

Po scénkách ještě udělejte se žáky shrnutí – vysvětlíte nebo nechte jednoduše vysvětlit jednotlivé pojmy, na které byly scénky zaměřené. Vysvětlení jednotlivých pojmů viz Doplňující informace

Zakončete aktivitu slovy:

Lidé, kteří pracují s médii, mají určitý vliv na druhé. Tento vliv mohou využít, nebo jej mohou naopak zneužít. Jak jsme si již dnes říkali: „Pravdiví jedinci tvoří pravdivou společnost.“ (Citát je možné opět promítnout.)

Je důležité dát si pozor, z jakých zdrojů přebíráme informace. Také je důležité, abychom my sami šířili pravdivé informace, abychom byli pravdivým zdrojem informací.

Varianta

Pokud vám zbývá dostatek času, můžete využít video Čemu se dá věřit na internetu (délka 1: 47 minut, zaměřené na hoaxy) nebo video Média, která mají budoucnost (délka 4:24 minut, zaměřené na pravdivost a laskavost nejen na sociálních sítích).

6

6. Reflexe a závěr (5 min)

Pozitivní imaginace

Dnes jsme se zabývali tím jak rozlišit pravdu, lež, omyl. Přemýšleli jsme spolu, proč se jako lidé uchylujeme ke lži. Na příkladu příběhu o přepadení jsme si ukazovali, jak se informace předáváním snadno překrucuje. Někdy v nás zůstává pocit, že co je psáno, to je dáno. Dnes jsme zkoumali články z novin a přemýšleli jak si ověřit, zda jsou pravdivé. Ve scénkách jsme si ukazovali využití a zneužití vlivu lidí v médiích.

Reflexe
a závěr

5 min

Možná nejste zrovna youtubeři, ale jedno je jisté: i vy máte vliv na své okolí, na lidi, se kterými máte vztah, i na vzdálenější lidi. Zkuste si teď na chvíli zavřít oči a představte si teď každý ve své hlavě lidi, na které má vliv to, zda jste pravdiví. Jaké by to bylo, kdybyste vůči nim byli vždy pravdiví? Jak by to ovlivnilo váš život? Vaše vztahy?

Dejte žákům chvíli na zamyšlení.

Teď si zkuste představit, jaké by to pro vás bylo, kdyby všichni tito lidé byli vůči vám také pravdiví a předávali vám pravdivé informace. Jak by se změnil váš život? V čem by byl jednodušší? Byl by v něčem radostnější?

Dejte žákům chvíli na zamyšlení.

Je mi jasné, že vás nyní nezvu k jednoduché věci. Být v životě pravdivý je pěkná fuška a dá zabrat každému. Přes to je důležité pro nás, naše vztahy i zdraví celé společnosti.

Doplňující informace:

K PL Jak se vyznám na internetu:

Youtuber je ten, kdo aktivně vytváří a publikuje svá videa na serveru YouTube, pro mnohé youtubery je to dokonce zdroj obživy. Youtuberi mají velký vliv na své příznivce, zejména mezi mladými lidmi.

Vloger je video blogger, natáčí videa na určitá témata, hodnotí různé události či videa jiných (např. Sajfa).

Beauty vloger natáčí videa o kosmetice, líčení apod. (Anna Šulcová).

Let's player komentuje počítačové hry, hraje hru, natáčí se při tom, přidává komentáře (např. Agraelus).

Prankster natáčí videa, při kterých chce někoho natchytat (pranky), případně tvoří sociální experimenty (ViralBrothers).

Streamer vysílá živě (často na platformě Twitch), komunikuje s diváky, diváci si mohou odebrat streamy za poplatek (Herdyn).

Influencer je osoba, která má velký vliv na ostatní, na veřejné mínění, často to bývají celebrity, které na sociálních sítích vytvářejí různé příspěvky, propagují různé firmy apod. Influencerem se ale může kdokoli. Pro influencera je typické, že má velký okruh sledujících. (Leoš Mareš, Mamadomischa, Agáta Hanychová...) Působí na Instagramu, YouTube, TikToku, Twitch, Twitteru.

Miniinfluencer je influencer, který má menší okruh sledujících, přesto tato skupina může být významná pro obchodníky, pokud potřebují zacílit na určitou specifickou skupinu sledujících.

Blogger má obvykle založené své webové stránky, prostřednictvím nich píše svým čtenářům deník ze svého života nebo na určité téma. Mezi mladými lidmi ale nejsou blogy už příliš populární.

Zdroje

- HÁBL, Jan a David LOULA. To nejlepší z Komenského Obecné porady o nápravě věcí lidských. Vojnův Městec: České studny, 2019. ISBN 978-80-905574-6-8.

Další zdroje

- GREGOR, Miloš a Petra VEJVODOVÁ. *Nejlepší kniha o fake news, dezinformacích a manipulacích!!!*. Brno: CPress, 2018. ISBN 978-80-264-1805-4
- *Bulvární médium* [online]. In: . 28. 12. 2020 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/jak-se-rodil-bulvar-aneb-co-jeste-snesete-6508833>
- KOPECKÁ, Lenka. *Jak se rodil bulvár aneb Co ještě snesete?* [online]. In: 28. říjen 2020 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/jak-se-rodil-bulvar-aneb-co-jeste-snesete-6508833>
- *Youtuber* [online]. 25. 11. 2020 [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Youtuber>

Zdroje prezentace

Zdroje grafiky

- Slide 01 – Fake vs Fact - jofreepik - Freepik.com
- Slide 05 – Jan Amos Komenský - Ester Kuchynková, projekt Komensky2020.cz (CC 4.0 BY-SA)

Zdroje videa

- Čemu se dá věřit na internetu? - VistaFilm s.r.o. , projekt Úcta k životu, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008255 (CC 4.0 BY-SA)
- Média, která mají budoucnost - Ing. Kadlec Petr DiS., webový projekt Etika mezi světy; (CC 4.0 BY-SA)

Prezentace

<https://docs.google.com/presentation/d/109owd7w67ZqTM0tRoOvsskHVeBSxHme70IhoQys-R53Y/edit?usp=sharing>

Pracovní listy

<https://eu.uctakzivotu.cz/wp-content/uploads/2021/06/Media-SOU-pracovni-listy.pdf>

Pracovní sešit pro žáka

<https://eu.uctakzivotu.cz/wp-content/uploads/2021/06/Media-SOU-pracovni-sesit-pro-zaka.pdf>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu

Úcta k životu –
základ pro demokratickou kulturu

Registrační číslo projektu

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008255

Metodika

Pravdivý jednatel – pravdivá společnost

Cílová skupina

Střední odborné učiliště

Toto dílo podléhá licenci
Creative Commons 4.0 BY-SA

Autor

Mgr. Radka Dojčánová

Odborní garanti

doc. PhDr. Jan Hábl, Ph.D.,
Mgr. Barbara Pospíšilová,
Mgr. Tereza Ráchel Bícová

Externí posuzovatelé

Mgr. Ondřej Šimik, Ph.D.,
Mgr. Taťána Göbelová, Ph.D.

Jazykové korektury

Mgr. Kateřina Coufalová

Ilustrace

Daniel Jurčo, BFA

Zlom a sazba

Daniel Jurčo, BFA